

Interviu

cu dr. ŞERBAN MILCOVEANU

PERSONALITĂŢI LEGIONARE: ŞEFUL DOBROGEI

- Vă rog să-mi relataţi astăzi despre o altă personalitate legionară care, din păcate, este, de asemeni, prea puţin cunoscută (ca să nu zic deloc): este vorba despre ***inginer şi comandant legionar VIRGIL IONESCU, şeful Dobrogei Legionare.***

- Deşi numele lui Virgil Ionescu este destul de des pomenit când se vorbeşte despre Mişcarea Legionară din perioada interbelică, figura şi activitatea sa continuă să stea sub conul uitării.

S-a născut în 1892. Nu ştiu amănunte despre copilăria sa, familie sau studiile făcute. Ştia la perfecţie limba germană întrucât **absolvise Politehnica în Elveţia**, la Zürich. Compensez însă aceste lipsuri fiindcă l-am cunoscut bine la maturitate, când **a avut o activitate laborioasă şi sarcini de prim plan** pe care le-a dus întotdeauna la îndeplinire. **A fost o personalitate foarte importantă în cadrul Mişcării, fiind unul dintre consilierii Căpitanului** şi al ing. Gh. Clime, care era comandant legionar al Bunei Vestiri, şeful Corpului Muncitoresc Legionar şi apoi al Partidului Totul Pentru Ţară. **Funcţia de consilier era deţinută întotdeauna de oameni foarte bine pregătiţi profesional şi remarcaţi în lupta legionară:** acestea erau singurele criterii în numirea cuiva. Să exemplific: avocatul comandant legionar Nicolae Totu, vechi camarad al Căpitanului, era consilier în problemele de ordine publică, siguranţă, poliţie, jandarmerie şi tribunalele militare, prinţul comandant legionar Alecu Cantacuzino şi dr. avocat comandant legionar Mihail Polihroniade erau consilieri de politică externă, iar Virgil Ionescu, bunăoară, asigura legătura cu partidele politice, Casa Regală şi guvern – şi aş putea continua cu exemplificările, dar mă opresc aici.

Virgil Ionescu era fiul cel mare al unui inginer, mare întreprinzător de construcţii, de loc din Constanţa; avea mai mulţi fraţi, dintre care unul era judecător. Virgil s-a specializat în domeniul afacerilor (care azi se numesc "bussines"). Un om de afaceri este cel care ştie tot în domeniul economic şi în cel politic, şi care cunoaşte cu exactitate necesităţile societăţii şi modul lor de rezolvare. Omul de afaceri are o inteligenţă specială, şi anume o inteligenţă găsitoare de soluţii.

Aşa cum am mai spus, l-am cunoscut foarte bine şi am fost impresionat de imensul său capital de cunoştinţe şi de precizia şi iuţeala operativă de a găsi soluţii la toate problemele. Pentru aceste calităţi era mult apreciat de Căpitan şi de ing. Gh. Clime.

- Cum a intrat Virgil Ionescu în Mişcarea Legionară?

- S-a întâmplat **în 1932**, ca formă de protest pentru ilegalizarea Gărzii de Fier de către guvern. **Nu l-a îndemnat nici un interes material şi nu avea nici o ambiţie de ascensiune personală.** Pur şi simplu s-a socotit dator să exprime protestul naţiunii române faţă de ordinele venite din afara ţării şi revolta faţă de slugărnicia guvernanţilor de la Bucureşti. Evident că cele trei dizolvări şi ilegalizări ale Mişcării Legionare sunt o problemă foarte complicată pe care n-o s-o detaliez în interviul de faţă; cred că e suficient să amintesc fraza ministrului de Interne şi Finanţe, Constantin Argetoianu, la a doua dizolvare şi ilegalizare a Mişcării Legionare: *„Domnilor miniştri, vă rog să semnaţi fără să citiţi decretul, întrucât, dacă nu-l semnaţi, a doua zi suntem alungaţi de la guvern şi se produce haos în România!"*

În cartea sa de *„MEMORII"*, apărută la Buenos Aires, în 1979, VIRGIL IONESCU povesteşte cum a aderat la Mişcare:

„În acel timp Mişcarea Legionară, pe atunci Garda de Fier, îşi dospea începuturile departe de mediul meu social. Eu eram inginer la uzinele Malaxa. Nu o cunoscusem nici măcar din auzite până la succesele publice înregistrate de ea în cele două alegeri parţiale (jud. Neamţ în 1931 şi Tutova în 1932), câştigate una după alta.

Printre prieteniile mele, scriitorul Nichifor Crainic a fost singurul care mi-a dat detalii despre scopurile şi idealurile acesteia. Curând, prin el am cunoscut la Cameră pe deputatul Corneliu Zelea Codreanu, «Căpitanul», întemeietor şi şef al Gărzii de Fier. Am intuit în acea clipă că acest om va fi pentru mine mai mult decât o cunoştinţă oarecare, că va juca un rol în viaţa mea, că poate o va răscoli în întregime, şi am fost aprioric înţeles să-l urmez, chiar dacă în continuare el nu va însemna decât sacrificii şi renunţări".

Dar să amintesc cum l-am cunoscut personal pe ing. Virgil Ionescu. În martie 1935 m-am încadrat în Mişcarea Legionară şi de la început am fost bine primit. La puţin timp am fost invitat de către Virgil Ionescu la locuinţa sa, aflată pe str. Varşoviei nr. 4, din Parcul Bonaparte, unde se fonda „Asociaţia admiratorilor şi sprijinitorilor scriitorului Cezar Petrescu" (Virgil Ionescu fusese coleg de liceu cu Cezar Petrescu şi era unul din fondatorii acestei asociaţii care a ales ca preşedinte pe celebrul medic V. Trifu, asistent şi colaborator al profesorului N. C. Paulescu).

De atunci, din 1935, m-am întâlnit de mai multe ori cu ing. Virgil Ionescu în biroul Căpitanului din str. Gutenberg nr. 3 şi am observat lesne atenţia respectuoasă cu care era ascultat şi, mai ales, aprecierea iniţiativelor sale înţelepte. Pentru aceste iniţiative primise **gradul de comandant legionar** şi **funcţia de şef al Dobrogei Legionare**.

Îmi amintesc de o scenă teribilă când el l-a contrazis pe Căpitan. Mirarea a fost extraordinară. Să povestesc cum s-au întâmplat lucrurile: **la 20 dec. 1937 au avut loc alegerile parlamentare (în care Partidul Totul pentru Ţară s-a situat pe locul 3, cu 66 deputaţi şi 8 senatori în Parlamentul ţării, printre cei numiţi de Căpitan pe listele Partidului aflându-se şi Virgil Ionescu)**; două zile mai târziu, adică în dimineaţa de 22 dec. 1937 mă găseam în biroul Căpitanului, unde fiecare relatam ce se întâmplase în judeţul în care ne desfăşurasem activitatea, cu toţii aşteptând din moment în moment anunţarea oficială a rezultatelor. Eram mulţi în cameră, cca. 30 de persoane; printre aceştia era şi Virgil Ionescu care conducea regionala Dobrogea. A intrat în birou ing. şi comandant legionar Nicolae Horodniceanu, unul dintre secretarii Căpitanului, şi a anunţat că venise un general în uniformă care solicita o convorbire între patru ochi cu Corneliu Zelea Codreanu (era gen. Ştefan Ionescu, zis „Ţiganul", fostul comandant al Diviziei I Grăniceri şi la acea dată şeful Marelui Stat Major al Armatei Române). Căpitanul ne-a rugat pe noi toţi să trecem în antecameră şi a fost introdus generalul.

Căpitanul ne-a chemat apoi în biroul său; era puţin posomorât şi **ne-a spus, textual:**

„Regele s-a decis să instituie dictatura în România şi a solicitat gen. Şt. Ionescu ca în numele Marelui Stat Major să asigure colaborarea Armatei la instituirea şi desfăşurarea dictaturii. În sprijinul cererii, regele a invocat «pericolul legionar» care, după părerea sa, ameninţă întreaga ţară.

Generalul a obţinut asentimentul regelui Carol al II-lea pentru o întrevedere explicativă chiar în cursul zilei de 22 dec. 1937. A venit deci direct de la Palat ca să mă ia pentru această întrevedere în trei - adică regele, eu şi el.

I-am răspuns gen. Ştefan Ionescu că la ora actuală sunt în pact de colaborare şi solidaritate cu Iuliu Maniu - PNŢ şi cu George I.C. Brătianu – PNL şi că până nu se va anunţa oficial rezultatul alegerilor, nu pot veni la Palatul Regal decât însoţit de cei doi".

În timp ce Corneliu Zelea Codreanu ne relata cele de mai sus, toţi cei de faţă am păstrat tăcere, fiind copleşiţi de uimire. Singurul care a vorbit a fost Virgil Ionescu: *„Aţi greşit, Căpitane. Ceea ce aţi scris pe hârtie ca răspuns la invitaţie trebuie să-i spuneţi verbal regelui, în cursul audienţei. Trebuie să îndreptaţi greşeala".* Corneliu Zelea Codreanu i-a încredinţat noului ministru de Război, gen. Ion Antonescu, o scrisoare în care declara că, *dacă era vorba să ceară audienţă, prefera să aleagă el momentul, şi că în momentul acela nu-i convenea* întrucât era posibil ca pactul de neagresiune cu Iuliu Maniu să nu se mai încheie, şi nu vroia ca aceasta să se interpreteze ca urmare a audienţei lui la Palat. Această scrisoare este publicată de ziaristul Ion Cristoiu, care nu explică însă în ce împrejurări a avut loc evenimentul.

Carol al II-lea a uzurpat suveranitatea naţiunii şi a instaurat dictatura personală la 11 febr. 1938, cu complicitatea poliţiei (asigurată de Mihail Moruzof) şi complicitatea armatei (asigurată de gen. Ion Antonescu). În paranteză amintesc că acesta din urmă era sincer convins că el va administra pârghiile de comandă ale statului, iar regele se va ocupa de „partea decorativă": vânătoarea, recepţii, vizite în ţară şi străinătate - ceea ce nu a fost real, întrucât numai după două săptămâni, la 1 martie 1938, Antonescu a fost eliminat din guvern, dictatura fiind executată personal şi direct de către rege.

- După câte ştiu, ing. Virgil Ionescu era „poreclit" de către cei din jurul său „Nababul"; de ce oare?

- Aşa cum am precizat, **era un om de afaceri şi dispunea de sume apreciabile** de bani (ca inginer importa tehnologie modernă din Germania).

În dese rânduri a donat casieriei Mişcării Legionare sume însemnate de bani; printre altele, el a plătit întoarcerea acasă a supravieţuitorilor legionari implicaţi în luptele din Spania împotriva bolşevicilor, şi a sicrielor cu trupurile lui Ion Moţa şi Vasile Marin, căzuţi în luptă (drumul în Spania al echipei legionare fusese plătit de dr. instructor legionar Vasile Noveanu, şeful jud. Arad).

- Care a fost activitatea lui Virgil Ionescu după arestarea în corpore a elitei legionare, în 1938?

- După 17 aprilie 1938 au fost arestaţi peste 500 de vârfuri legionare - **aproape toată elita, care a fost internităţă în lagărele de la Vaslui, Miercurea Ciuc, şi la Mânăstirile Tismana şi Dragomirna.** Printre cei de la Tismana mă aflam **şi eu şi Virgil Ionescu**; nu după multă vreme am fost transferaţi amândoi la Miercurea Ciuc.

În ziua de 15 iunie 1938 am fost chemaţi la cancelaria închisorii şi ni s-a spus că o parte din cei internaţi aici vor fi transferaţi la Bucureşti, **printre cei cu pricina mă aflam şi eu, deşi nu făceam parte din Statul Major Legionar (eram însă preşedintele pe ţară al Uniunii Naţionale a Studenţilor Creştini Români).** Transportul s-a făcut noaptea, într-un vagon păzit la uşi şi ferestre de jandarmi, sub comanda unui căpitan pe nume Pişchis.

În dimineaţa zilei de 16 iunie 1938 cei din vagonul nostru au fost duşi în curtea închisorii Jilava, iar **pe data de 25 iulie 1938 a avut loc la Tribunalul Bucureşti procesul a 19 fruntaşi legionari, printre care şi Virgil Ionescu şi subsemnatul.** Toţi inculpaţii, fără excepţie, au făcut declaraţii de solidarizare cu Mişcarea Legionară şi de devotament faţă de Căpitan. **Am fost toţi condamnaţi la pedepse între 7-10 ani închisoare**, iar la 1 aug. 1938 am fost din nou transportaţi, de data aceasta la închisoarea Râmnicu Sărat, unde ni s-a aplicat un regim special pentru a ne aduce în stare de disperare cu pierderea autocontrolului.

În cursul detenţiei de la Râmnicu Sărat, ing. Virgil Ionescu ne-a dat o informaţie de o importanţă istorică: cu un an în urmă, mai precis în iunie 1937, doi ofiţeri de la Palatul Regal îl luaseră de la domiciliu şi îl duseseră direct în biroul Regelui.

Reproduc dialogul care a urmat între Virgil Ionescu şi Carol al II-lea, aşa cum mi l-a relatat Virgil Ionescu (acesta din urmă

fusese în relaţii amicale cu Carol pe vremea când acesta era doar un prinţ care renunţase la tron şi trăia în străinătate):

Regele: *„Bă, Gică, eşti om deştept şi independent; lasă-te, bă, de Codreanu, şi vino la mine: nu Codreanu, ci eu fac dictatura în România"*

Ing. Virgil Ionescu: ***„Sire! Vă dau sugestia să vă înţelegeţi cu Codreanu: împreună cu el veţi fi un mare rege al României; împotriva lui, riscaţi să vă pierdeţi tronul."***

Regele: *„Ieşi afară, măgarule!"*

L-am reîntâlnit apoi pe Virgil Ionescu la Spitalul Regina Maria din Braşov, unde funcţiona o secţie penitenciară pentru deţinuţii bolnavi din lagăre şi închisori. Aici figura centrală era cea a celebrului prof. Nae Ionescu, aflat în relaţii excelente cu Virgil Ionescu.

A venit şi ziua de 21 sept. 1939.

Cei câţiva transferaţi de la Râmnicu Sărat ne aflam încă la Spitalul Militar Braşov. **Un medic militar ne strigă de departe că Armand Călinescu a fost asasinat**; i-am dat crezare întrucât de la fereastră am văzut un steag lung, negru, fâlfâind pe una din clădirile oficiale.

Jandarmii gradaţi i-au schimbat pe cei vechi; ne priveau aspru, înrăiţi, fără să vorbească. Noaptea, la trei fără un sfert, căpitanul Chirculescu a năvălit în dormitorul nostru, însoţit de mulţi jandarmi. Ne-a citit numele şi ne-a ordonat să ne îmbrăcăm repede. *Ştiam care va fi urmarea...*

Dar un sergent neînarmat a intrat, a salutat pocnind bocancii şi i-a dat o notă căpitanului Chirculescu, după care acesta a spus: *"Virgil Ionescu, Radu Budişteanu şi Milcoveanu rămân pe loc"*.

A fost o scenă îngrozitoare apoi: Traian Cotigă (dr. avocat, comandant legionar, mare orator, primul preşedinte legionar al Uniunii Naţionale a Studenţilor Creştini Români) a adresat jandarmilor cuvintele: „Omorându-ne, sfâşiaţi harta ţării!", apoi, cuprins de indignare, a ridicat o bancă de lângă masă şi a trântit-o între jandarmi, strigând: „Ne puteţi ucide aici, de ce ne mai transportaţi?!"

Camarazii desemnaţi au fost apoi împuşcaţi într-o poiană din apropierea Braşovului.

Dacă acea notă telefonică ar fi sosit o jumătate de oră mai târziu, totul s-ar fi terminat pentru noi!

Trupurile neînsufleţite ale celor asasinaţi au fost expuse în pieţe, elevii au fost aduşi de la şcoală împreună cu profesorii pentru a le vedea, cu scop de înspăimântare.

După aceste evenimente zguduitoare care m-au marcat toată viaţa, **noi, supravieţuitorii masacrului din noaptea de 21/22 sept. 1939 de la spitalul braşovean, am fost duşi la Bucureşti şi internaţi în câte un sanatoriu:** Virgil Ionescu la Saint Vicent Paul de pe Şos. Kiseleff, avocatul Radu Budişteanu la Sanatoriul Diaconeselor din Şos. Ştefan cel Mare, aflat vis a vis de sediul Jandarmeriei, iar eu la Spitalul Brâncovenesc.

Mai târziu am aflat **cine a fost la baza acestei „minuni" ce ne-a salvat viaţa:** pe Virgil Ionescu l-a salvat intervenţia dr. Nicolae Marinescu care l-a rugat pe fratele său, influentul gen. Gavrilă Marinescu, să se implice, întrucât avea obligaţii faţă de familia deţinutului, pe avocatul Radu Budişteanu l-a salvat căpitanul de jandarmi Ioan Lobei cu care fusese coleg de clasă şi de bancă la Liceul din Tg. Jiu, iar pe mine, Şerban Milcoveanu, m-a salvat colonelul Hagiu din Slatina care a copilărit cu tatăl meu pe aceeaşi stradă şi care era cumnat cu gen. Ion Bengliu, şeful Jandarmeriei şi executant în teren al ordinului regal de masacru.

Subliniez faptul că nici una din aceste salvări de la moarte nu a avut un scop politic şi toate trei au fost decizii bazate pe prietenie.

- Virgil Ionescu a fost mereu în preajma Căpitanului. Care a fost atitudinea lui faţă de Horia Sima, noul şef al Mişcării?

- La 21 iulie 1940, deşi Carol al II-lea încercase o apropiere de Mişcarea Legionară, eu mă aflam încă în detenţie, ca şi ceilalţi camarazi ai mei. Am fost vizitat de principele Alecu Ghika şi de dr. Alex. Popovici, cerându-mi-se să execut ordinul lui Horia Sima, recent reîntors în ţară din Germania, şi să mă înscriu în Partidul Naţiunii, nou creat de rege, fiind ameninţat că în caz de refuz voi fi privat de libertate încă 5 ani. Pentru a fi convins să semnez, mi s-a arătat un tabel pe care erau trecute numele lui Ion Zelea Codreanu, Radu Mironovici, Corneliu Georgescu, Ilie Gârneaţă şi alte persoane importante din vechea Gardă. Am semnat şi în aceeaşi zi am fost eliberat; m-am dus val-vârtej la casa prof. Ion Zelea Codreanu, aflată în Cartierul Tei, **uimit fiind de ascensiunea fulgerătoare a lui Horia Sima, un personaj secundar care nu se făcuse cu nimic remarcat în faţa lui Corneliu Zelea Codreanu.** Tatăl Căpitanului s-a arătat însă contrariat că pun la îndoială meritele – inexistente, de altfel - ale lui Horia Sima, s-a enervat şi a spus cu o voce tunătoare ce nu permitea dreptul la replică: *„Horia Sima este şeful Mişcării Legionare şi fiul meu spiritual!"* **Peste doar două luni avea însă să-şi dea seama de grava eroare...**

Două zile mai târziu, întrucât aceleaşi rezerve faţă de noul şef al Mişcării Legionare le-au avut şi Virgil Ionescu şi Radu Budişteanu, în calitate de supravieţuitori ai masacrului din noaptea de 21/22 sept. 1939 am solicitat lui Horia Sima o întrevedere - pe care acesta a acceptat-o, venind la mine acasă în str. Sapienţei nr. 1. Timp de două ore Virgil Ionescu şi Radu Budişteanu au făcut câteva propuneri constructive a căror menire a fost să nu se creeze două curente care ar fi slăbit unitatea Mişcării. Horia Sima nu a scos nici un cuvânt în faţa argumentelor celor doi şi, nefăcând nici o declaraţie, am tras toţi trei concluzia – justă, cum s-a dovedit a fi, ulterior, că va conduce Legiunea fără a consulta pe nimeni în nici o problemă majoră.

Două luni mai târziu, în nov. 1938, interval în care apele s-au limpezit şi mulţi legionari cu vechi state s-au dezis de noul "şef" al Mişcării – printre care şi Ion Zelea Codreanu, Dumitrescu Borşa, Gh. Ciorogaru, Virgil Ionescu, Radu Budişteanu etc., m-am întâlnit cu cel pe care îl evoc. Mi-a spus că într-o noapte câţiva necunoscuţi au încercat să-i spargă uşa de la casă, cu intenţia foarte probabilă de-al omorî. Horia Sima a difuzat zvonul că necunoscuţii erau „macedoneni anarhici scăpaţi de sub control" şi că el nu ştie nimic... Eu sunt de părere că aşa-zişii necunoscuţi erau membri ai Poliţiei Legionare de sub conducerea lui Ion Boian, zis Moisescu şi poreclit „cârtiţa", complicele de mare intimitate al lui Horia Sima. La data aceea, nov. 1940, Mişcarea Legionară era definitiv împărţită într-o ramură prosimistă şi o ramură antisimistă, zisă codrenistă, condusă de prof. Ion Zelea Codreanu, Radu Mironovici şi Ilie Gârneaţă.

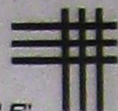
- Cum a reuşit ing. Virgil Ionescu să plece din România, în aug. 1946?

- În acea lună s-a nominalizat delegaţia română care trebuia să plece la Paris pentru a participa la Conferinţa de Pace. Delegaţia română era condusă de ministrul de Externe, Gh. Tătărăscu, şi avea în componenţa ei şi pe ministrul de Justiţie, Lucreţiu Pătrăşcanu. Cu câteva minute înaintea decolării avionului de pe Aeroportul Băneasa, a sosit o maşină din care o coborât primul ministru, Petru Groza, care a introdus în avion un domn şi o doamnă, cu o explicaţie scurtă: „Sunt oamenii mei de încredere". Ajunşi la Paris, Virgil Ionescu şi soţia sa au dispărut în anonimat. Virgil Ionescu a emigrat apoi din Europa în America de Sud, în Argentina. În patria lui de adopţie a reluat, mai intens, contactele cu marea industrie germană, comercializând fel de fel de maşini şi instrumente necesare industriei.

Nimeni nu ştie pentru ce Petru Groza a făcut acest gest. Poate că a contribuit mult faptul că **fugarul i-a cedat frumoasa locuinţă din Bd. Aviatorilor nr. 5.**

- Vă mai rog un lucru: să prezentaţi în câteva fraze „MEMORIILE" lui Virgil Ionescu.

- Memoriile lui Virgil Ionescu au fost editate de dr. D. Găzdaru, erudit profesor la facultatea din Iaşi, comandant legionar, apoi emigrant, directorul ziarului "Pământul strămoşesc" (seria nouă, editată în exil). Acesta **a caracterizat cartea** ca fiind **"o autentică şi sfâşietoare mărturie a dramei trăite de Corneliu Zelea Codreanu şi de elita creată de el.** *În acelaşi timp ele alcătuiesc* ***cel mai impresionant imn care s-a închinat vreodată Mişcării Legionare şi Întemeietorului ei.*** *Exaltarea mistică a mucenicie din 1938-1940 se împleteşte cu* ***viguroasa demascare a trădării perpetuate de Horia Sima****, un aventurier cocoţat prin fraudă la comanda Mişcării"*.

Eu am o copie xerox după **„MEMORIILE" lui Virgil Ionescu**, pe care le consider cele mai reuşite dintre toate memoriile de acest gen (scrise de legionari). Virgil Ionescu are un stil elegant, un vocabular bogat şi, mai ales, detalii foarte preţioase. Cartea se citeşte pe nerăsuflate; mare păcat că nu s-a retipărit încă şi în ţară: ar fi fost un preţios document, atât pentru cercetătorii istorici, cât şi pentru marea masă de cititori.

PĂMÂNTUL STRĂMOŞESC
Serie nouă, 1979

Director: D. Găzdaru

VIRGIL IONESCU

MEMORII

1. PE DRUMUL CRUCILOR CĂZUTE
2. CALVARUL
Note marginale de D. Găzdaru

BUENOS AIRES

1979

„MEMORIILE" au **două părţi**, intitulate: ***„PE DRUMUL CRUCILOR CĂZUTE"*** şi ***„CALVARUL"***, ce cuprind 35 de capitole cu titluri sugestive, cum ar fi: *„Casa Verde", „Cazul Duca", „Partidul Totul Pentru Ţară", „Predealul", „Revoluţia din Spania", „Tabăra de la Carmen Sylva", „Mănăstirea Tismana", „Jilava", „Râmnicu Sărat"* etc.

În sprijinul celor afirmate vreau să **redau două scurte fragmente**, elocvente, fără a mai fi nevoie de vreun comentariu pe marginea lor:

„Un fapt mai cunoscut este şi acela că în timpul deţinerii lui Moruzof la Poliţie şi apoi la Jilava (n. n.: perioada 6 sept. 1940 – 26 nov. 1940), ***unde a fost executat, acesta ceruse mereu să i se înlesnească o convorbire cu Horia Sima****, pe care acesta mereu o refuza!* ***O judecare publică a lui Moruzof nu-i putea conveni lui Sima, din cauza destăinuirilor pe care acesta le-ar fi făcut. Executarea lui Moruzov în secret, fără a putea deci vorbi, îi convenea perfect lui Sima!"***

(N. n.: Sima colaborase cu Moruzov, şeful serviciilor Secrete, contribuind la decapitarea Mişcării pentru a se instala el la conducerea acesteia: comunicase Poliţiei adresele la care se ascundeau şefii legionari nearestaţi: Vasile Cristescu, Radu Mironovici, Ion Belgea etc., decimând astfel Comandamentul Legionar de prigoană; transmisese legionarilor rămaşi nearestaţi ordine de atentate, minţind că le ordonase Comandamentul provizoriu, manevrase perfid pentru ca asasinarea lui Armand Călinescu să aibă totuşi loc, în ciuda opoziţiei Comandamentului Legionar provizoriu aflat în exil; când a fost prins, a fost salvat prin faptul că era agentul secret al lui Moruzov. Când "roata s-a întors" şi Moruzov a fost arestat, la rândul lui, i-a cerut ajutorul fostului său colaborator. Numai că acesta dorea să scape, cu orice preţ, de martorul incomod al trădării sale...)

„Îndrumările Căpitanului erau pentru noi legi! O disciplină necondiţionată, necodificată, dar unanim primită şi respectată, împingea Mişcarea înainte.

Între timp, presa vrăjmaşă ne acuza de legături cu Germania în care Hitler preluase puterea. Eram subvenţionaţii lui! Altfel de unde banii ca să se construiască Casa Verde? Afirmarea, urâcioasă prin perfidie, era tot atât de neîntemeiată în fond. Niciodată cât a trăit Căpitanul, Mişcarea Legionară nu a fost subvenţionată de germani şi de nimeni. Căpitanul era prea mândru şi mult prea politic ca să fi acceptat.

Mai ţin să subliniez că tot prin acel timp, trebuind să plec în Germania pentru chestiuni personale, Căpitanul m-a făcut atent şi chiar mi-a interzis să iau contact cu careva din Partidul Naţional Socialist. Dacă aş fi fost, cumva, căutat, aveam consemnul să fiu «mândru, politicos şi rece!». Ajuns în Germania n-am căutat pe nimeni şi, să fiu drept, nici eu n-am fost căutat!"

Acum, când evoc figura luminoasă de Român şi intelectual rasat a lui Virgil Ionescu, am o uşoară emoţie, lucru explicabil nu numai prin faptul că eram "de aceeaşi parte a baricadei", cât şi prin faptul că eram buni prieteni care se vizitau destul de des.

Interviu realizat de Emilian Georgescu

